

BEVÉTELEI NAPLÓ

Matica Srpska

NOVISAD

XXIII. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1922. november 30.

326. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Valótlan tartalmu okiratok államellenes összeesküvéssel vádolják a Magyar Pártot Visszaéltek a Magyar Párt nevével

Hiába tartjuk tisztán fegyvereinket és gondolatainkat, hasztalan vagyunk elszávnva a legnemesebb küzdelemre, nem tudjuk elkerülni a leghűségesebb törvényiszteleltünk mellett sem, hogy a megfontolatlan gonoszság, a vakmerő értelmetlenség, vagy felelőtlen kalandorság ne vessen árnyékot szeplőtlen szándékainkra. Időnkint itt is, ott is, felrepülnek hírek, melyekben nincs egy gramnyi igazság, egy pehelynyi valóság sem, amelyek csak arra alkalmasak, hogy bizalmatlanságot keltsenek egy békére áhítózó néppel szemben s téplérlják azoknak túrelmetlenségét, akik gyanakvással és ellenséges érzéssel nézik az itt élő magyarság megmozdulását, mely semmi mást nem akar, csak az állampolgári egyenlőséget, kulturális, politikai és gazdasági törekvéseinek az alkotmány rendelkezései szerint való teljesességét.

Hogyan védekeztek a Magyar Párt, az itt élő magyarság azokkal a vádakkal szemben, melyeket hamisított okiratok, feltételezett cselekedetek, megbízás és hozzájárulás nélküli lekötelezések, politika kalandorok vakmerő és nemtelen vállalkozásai alapján emelhetnek ellenünk. A Magyar Pártot minden szavában és minden cselekedetében az őszinte, fenntartás nélküli lojalitás jellemzi. *Bátran és megalkuvás nélkül harcol jogaiért, de évet magától minden esközöl és minden szándékot, mely nem a törvényes rend keretein belül, nem alkotmányos módon igéri jogainak teljesítését. Rágalmazói és megvádolói ellen egyetlen fegyvere van: kitárja szándékainak tisztaságát és törekvéseinek törvényességét.*

De egyet hangsúlyozni kell. A Magyar Párt csak saját cselekedeteit felel. Sem a Magyar Pártot, sem az itt élő magyarságot nem lehet felelősségre vonni olyan cselekedetektől, amelyeket — ha megtörténtek is, amire nézve még nincs bizonyíték — nem kezdeményezett, nem helyesített, amikhez hozzá nem járult, amiktől soha semmi tudomása sem volt. Hogy Budapesten ki tárgyal és mire kötelezi magát az itt élő magyarság nevében, az nem tartozhatik erre a magyarságra, mely ilyen tárgyalásokra megbízást soha senkinek nem adott s amely felháborodva tiltakozik az ellen, hogy politikai szélhámosok a jugoszláviai magyarság nevében bármilyen nyilatkozatot is tartsanak. Mint ahogy lelkiismeretellen úgy ökök eladnak nem létező

árut és felveszik előre a vételárát: lelkiismeretlen politikai vígégek eladhatták a Magyar Párt hozzájárulását és felvehették az ellenértéket is — de mit tartozik ez a szélhámosság a Magyar Párt-

A beogradi Vreme okiratokat közöl a Magyar Pártnak az olasz fascistákkal és horvát emigránsokkal való megállapodásáról

A jugoszláviai Országos Magyar Pártnak, ugyszólván a megalakulását követő hetekben, működésének a letelején egészen véletlenül és mindenestre akaratan kívül, keretein kívül álló felelőtlen tényezőcsajnálatos és veszedelmes, eléggé el nem ítéltető, *kellőképpen meg nem belyegezhető* kontarkodásai miatt méltatlan és kinos helyzetet kell leszámolnia. *Olyan politikai okmányok kerültek nyilvánosságra az olasz fascisták, a horvát Frank-párti emigránsok és a budapesti ébredők szövetségének letelezése kapcsán*, amelyek első pillanatra azt a látszatot keithetik a jugoszláviai magyarság problémájával és a jugoszláviai Magyar Párt működésével nem egészen ismerős szemlésekben, hogy az S. H. S. állam magyarságának politikai szervezete összekötötést tart fent az állam ellenségével, az államegység szétbontására törekvő külföldi politikai alakulatokkal. A nyilvánosságra került okmányokból esetleg arra is lehetne következtetni, hogy a jugoszláviai Országos Magyar Párt, illetve annak vezetősége a budapesti Ébredő Magyarok Egyesületével az azzal folytatott előzetes tárgyalások és megállapodások alapján tagja lett annak a konvenciónak, amelyet a három fentemlítt külföldi politikai szervezet kötött meg egymással s amelynek céljai az S. H. S. állam ellen irányulnak.

A Beogradban megjelenő *Vreme* ma reggeli számában teljes terjedelmében közli az olasz fascisták és a külföldi horvát komité között történt írásbeli megállapodást, amely szerint e szövetségben részt vesz az *Ébredő Magyarok Egyesülete* és a *Friedrich István vezetés alatt álló Magyar Fascisták Pártja* is és ez utóbbi két politikai szervezet kebelében, mintegy bábáskodása mellett a jugoszláviai Országos Magyar Párt is.

A konvenció kifejezetten utal erre az utóbbi körülményre, megállapítva azt, hogy

a jugoszláviai Magyar Párt előzetes kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy az egyezséget vállalja s hogy ahhoz képest a jövőben politikai működését a külföldön működő Frank-féle horvát komitéval egyeztetésben fogja irányítani.

A beogradi lap azonkívül közli

hoz, amelyik *becsületet és hűséget ad, de hazát nem árul.*

A Magyar Párt igaza és tisztessége nyugodt tudatában félelem nélkül néz szembe az igaztalan és méltatlan vádakkal.

Dr. Frank Ivának, a horvát komité elnökének azt a kísérőlevelét, a mellyel az emigrációs vezér a konvenció egyik eredeti olasz nyelvű példányát és annak magyar fordítását megküldi az *Ébredő Magyarok Egyesületének*.

A kísérő levél említést tesz a jugoszláviai Országos Magyar Párt egy bizalmas körleveléről, amit a konvenció megkötésénél alapul fogadtak a jugoszláviai Országos Magyar Párt közreműködésére nézve.

Akétokmányból, melyeknek valódi vagy apokrif volt kiderítve még nincsen, súlyos vád háramlik a jugoszláviai Országos Pártra és annak vezetőségére. Konkrét, ténybeli adatokkal állunk szemben, amelyek első pillanatra, a helyzettel, a Magyar Párt politikai céljairól és magatartásáról nem informált szemlélő előtt, a magyar kérdésben majdnem egészen tájékozatlan szláv közvélemény előtt, de talán a hatóság, a Kormányzat, a parlamenti pártok és a színter nem nagyon informált beogradi sajtó előtt is könnyen valószínűsíthetik azt a sajnos állandóan lappangó érzést, azt a bár indokolatlan, de fátádom, a tapasztalat szerint gyanuvá sűrűsödött előítélet, hogy a jugoszláviai magyarságnak és egyetlen politikai szervezetének, az Országos Magyar Pártnak *titkos és az alkotmányba írtaközbi, az állam egysége ellen irányuló szándékai vannak s hogy e szándékait jettükkel valóra is igyekszik váltani.*

Lehet, hogy a napfényre került okmányok valódiak, a tartalmuk igaz, de azok a passzusok, amelyek a Magyar Pártra, annak ebben az ügyben való bármilyen irányu szereplésére vonatkoznak,

az első betitűl az utolsóig hazugok.

A Magyar Párt elnöksége ma este, mielőst a közlések tudomásra jutottak, rendkívül ültére gyűlt össze és a legerélyesebb tiltakozását fejezte ki az ellen az eljárás ellen, hogy hozzájárulása, előzetes tudomása és megkérdése nélkül illetéktelenül, lelkiismeretellen, megtévesztés által visszaéljenek a párt nevével és presztizsével. A Magyar Párt elnöksége felháborodással vett tudomást arról, hogy *olyan külföldi*

szervezetek, amelyekkel sohasem állott összeköttetésben, család módon belekeverik egy, a jugoszláviai magyarság egész egyeteme által elítélendő komplotba. A helyzet világos. Egyrészt lelkiismeretlen kalandorok és éretlen exaltált senkik

bűnös módon visszaéltek egy komoly és becsületes politikai párt nevével,

másképzett alkalom adatott, hogy a Magyar Párt gyanuba esése által a jugoszláviai magyarság eddig szilárdnak bizonyult politikai egysége megbontassék.

A Magyar Párt elnökségének egyenes, önértetes és férfias nyilatkozata alkalmasint eljött veszi annak, hogy egy a jugoszláv közvélemény, mint az illetékes körök kételkedhessenek a párt és általában az egész magyarság lojalitásában.

A beogradi *Vreme* szerdai számában a Magyarországon élő horvát emigránsoknak az Ébredő Magyarok Egyesületével és az olasz fascista szervezettel kötött megegyezését közli, az egyiket az eredeti olasz nyelvű okmány fassimiliájában is.

Dr. Frank Ivó levele

Az első okmány egy kísérő levél, amelyet Frank Ivó dr. az ébredők elnökségéhez intézett. Ez a levél a következőképpen hangzik:

Horvát Komité Elnöksége
Diz. sz. 23. N. V. E. 1922.

Szigoruan bizalmas
Az Ébredő Magyarok
Tehintetes Elnökségének
Budapest IV.
Sórház-u. 3.

Budapest, 1922. november 10.

A lefolytatott tárgyalások és a félreírt megegyezés alapján, valamint a mellékelt konvenció 8. szakasza értelmében van szerencsém a fővetkezőkötő írtésíteni a mélyen tisztelt Elnökséget:

a) a hazafias politikai munka alapul szolgál a jugoszláv-magyar országos párt bizalmas körlevelé, amit alapul fogadtok el a konvenció 6. szakasza, amely a mélyen tisztelt Elnökség birtokában van;

b) szivesen hajlandók vagyunk az Ébredő Magyaroknak a tekintélyükhez méltó helyet biztosítani, amit akcióiknak megjelölésüket öket megilletti, de a vezetést az összes résztvevők számára biztosítani kell;

Ezért: feltétlenül számítunk arra, hogy az Ébredők fejvételmi eszméje dadalmaskodni fog az összes szemelyes momentumok felett és ezzel az igazi hazaszeretet megteremtheti a népek egységes frontját.

Hazafias üdvözlettel
Dr. Ivo Frank s. k.
a H. K. elnöke.

Mellékelve:

A konvenció eredetie és magyar fordítása. A levél a Horvát Komité Elnöksége magyar nyelvű pecsétével van ellátva.

Az ébredőknek a levelet mint aktaí kezelték és ennek megfelelően a következő pecsétek vannak rajta:

Ébredő Magyarok Egyesülete Politikai osztálya. Érkezett Budapest 1922. november 12. 5028. bizalmas szám. Kapcsolatos a 4875—1922. bírszámmal.

Ezt a hivatalos ügyiratként kezelt levelet a Vreme szerb fordításban közli.

A titkos konvenció

A titkos konvenció, amelynek *célpárdsos olasznyelvű kitérését* is közli a Vreme, magyar fordításban így hangzik:

Konvenció.

megkötötték Bécsben 1922 november 5-én dr. Frank Ivo, a Horvát Komité, Budapest elnöke és a) Grandi Amadeo, olasz parlamenti képviselő, a római olasz fascista párt elnöksége végrehajtó szerveinek kiküldöttje; b) Vighi V. C., 6-ik kir. olasz gyalogezredbeli főhadnagy a nemzeti önkéntes légiónak parancsnok-ságának kiküldöttje, mint D'Annunzio Gabriello alezredes főparancsnok meghatalmazottja között, amit követezik:

1. pont: Mindkét részről elhatározzuk:

a) az olasz népnek a dalmáciai tisztai olasz területekre (fenleglen harmadik dalmát zóna) való jogos igénye céljából;

b) Itáliának Fiumére való jogos igénye céljából, biztosítva a horvát nép teljes jogait;

c) a horvát népek függetlenségi törekvéseinek energikus támogatása céljából;

(Elhatározzuk), hogy egyezséget kötünk a közös működésre és kötelezzük magunkat, hogy egymást kölcsönösen támogassuk.

2. pont: A támogatás megnyilvánul:

a) anyagi támogatás útján;

b) kiterjed minden erkölcsi és diplomáciai segítségre;

c) szerződések létesítésében, amelyek lehetővé fogják tenni a független Horvátország felépítését és biztonságát.

3. pont: A kölcsönös kapcsolatok kiszélesítése és az együttes érdekek erősítése végett Fiumében egy olasz-horvát légiónak alakítása.

4. pont: A 3. pont végrehajtásának módjait fenntartjuk a katonai szakértők külön megállapodásának.

5. pont: Az együttes munka céljából a Magyar Királyságban külön szerződés lesz megkötve a magyar fascista párt cinikéje és a Horvát Komité között.

6. pont: A ratifikálás után be fog lépni a konvencióba a jugoszláv magyar párt is, amelynek a szervezkedés módjait a Horvát Komitével egyetértésben kell végrehajtania.

7. pont: Ezt a konvenciói ratifikálás végett a római Fascista Párt elé kell terjeszteni. Ez a konvenció a ratifikálás napjától egy évig marad érvényben;

8. pont: Ez a konvenció öt példányban lesz kiállítva, melyekből egyet-egyet kapnak:

a) a fascista párt végrehajtó bizottsága Rómában; b) a Horvát Komité; c) a Magyar Fascista Párt (közellenjárás Friedrich István v. miniszterelnök ur kezébe); d) a nemzeti légiónak parancsnok-sága; e) az Ébredő Magyarok Egyesülete elnöksége.

9. pont: Az eredeti példány nyelve az olasz, kétség esetén az olasz szöveg a mérvadó.

Lezárattott, elfogadattott és aláíratott.

Bécs, 1922. november 5.

Az olasz fascista párt nevében: Amadeo Grandi s. k.

A Horvát Komité nevében: Dr. Ivo Frank s. k.

(magyar nyelvű pecséttel).

Az olasz légiónak nevében: V. C. Vighi főhadgy s. k.

A Vreme erősen támadja a horvát Frank-pártiakat és a budapesti ébredőket, a Magyar Párt állítólagos szereplése felett azonban csodálattal napirendre tér.

majd bennünket. Azon a szigorú elvi alapon állottunk kezdettől fogva, hogy csakis jugoszláviai magyar politikát folytattunk seppén azért a magyarországi politikai élettel semmiféle kapcsolatot nem teremtettünk. Ellenkezőleg, mindenkor ügyeltünk arra hogy ezt az elvi álláspontunkat a gyakorlatban is megőrizzük. A jugoszláviai magyarság jogos politikai, kulturális, gazdasági és szociális érdekeiért küzdünk és ezt a nagy és magasztos munkát nem veszélyeztetjük semmiféle kalandos, irracionalis politikával.

Az a körülmény, hogy mégis ilyen kínos ügybe keveredhettünk a jugoszláviai Magyar Párt

neve, köszönhetjük, ha talán nem is közvetlenül, de mindenestre közvetve azoknak, akik a magyarságban mindennél rednek szerepének hirtelen és okatlan, türelmetlen, pártbontó, egységromló törekvéseikben szem elől tévesztik a jugoszláviai magyarság érdekeit. Ezek az urak szintén felelősek azért, hogy a sajnálatos és veszedelmes misztifikáció a Magyar Párt nevével megtörténhetett.

A Magyar Párt elnökének eltévedt szavait remélhetőleg megértik azok a hál' istennek törpe kisebbségben levő intrazigének, akiknek nem eléggé erős és nem eléggé magyar a mai Magyar Párt, akik mindenáron új magyar pártot akarnak.

Megnehezítették az árubehozatalt

Az új devizarendelelet életbeléptetése

Becskekről jelentik: A becskekeri pénzügyi főfelügyelőség a pénzügyminiszter rendelete alapján értesítette az importált foglalkozó cégeket, hogy ne eszközöljenek addig semmiféle megrendelést, amíg nem szerették meg előzőleg a novisadit odortól a behozatali engedélyt.

A főfelügyelőség hozzáteszi a rendelethez, hogy a behozatali engedély nélkül behozott árukat utólagosan nem adnak sem behozatali, sem deviza engedélyt.

Súlyosbítja a rendelkezést az is, hogy a deviza kiszolgáltatására vonatkozó engedélyt az a kereskedő és iparos nem kaphatja meg, akinek áruja a vámhivatalban van, vagy utóvéttel érkezik.

A rendelet december hó 1-én lép életbe. December elseje után

érkező külföldi árukat, amelyek behozatali engedély nélkül érkeztek, minden további eljárás nélkül visszaküldik a feladóknak. Erre nézve a vámhivatalok már megkapták utasításukat.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa a rendelethez vonatkozólag bővebb felvilágosítást kért a bányászati kereskedelmi és iparkamaránál. Megkérdezte, hogy a rendelet azokra az árukra is vonatkozik-e, amelyeket még december elseje előtt rendeltek meg, de az eddig még nem érkezett meg. Munkatársunk azt az információt kapta, hogy a rendelet kivétel nélkül minden olyan áru-ra is vonatkozik, amelyeket december elseje előtt megrendeltek, de december 1-je után jut a SHS. királyság területére.

Tiltakozik és cáfol a Magyar Párt elnöksége

Az Országos Magyar Párt elnöksége ma este, mielőtt a nyilvánosságra került okmányok tartalmáról értesült, dr. Sántha György pártelnök elnöklésével azonnal rendkívüli ülésre gyűlt össze. Az elnökség tagjai felhőborítással vettek tudomást arról a minősíthetetlen misztifikációról, amely a Magyar Pártot érte.

Az elnökség a következő nyilatkozatot böcsötötte közre:

Az Országos Magyar Párt már megalakulásakor kifejezetten megállapította és mindenki tudomására hozta, hogy ez ország alkotmányának és törvényeinek alapján áll és hogy az itt lakó magyarság jogaiért küzd a fennálló alkotmány és törvények keretei között. Mi jugoszláviai magyarok kizárólag jugoszláviai magyar politikát folytatunk és éppen ezért a magyarországi politikával nem állunk semmiféle kapcsolatban. Ezt az alakuló nagygyűlésen elfogadott pártprogram is kizárja. Erélyesen visszautasítunk tehát minden olyan ráfogást, feljelentést és vádat, hogy bármely külföldi állam bármely politikát szervezeteivel vagy bármely külföldi egyénnel bármely összeköttetésben állottunk vagy állunk. A Magyar Párt vezetősége nem böcsötötte ki semmiféle bizalmas lörveletet sem tagjaihoz, sem külföldi szervezetekhez, vagy bárkihez.

Minden erre irányuló állítás szemérmes vádallás és a mennyiben történt a jugoszlá-

viai Magyar Párt nevében akármilyen levelezés, azt csalásnak és a párt nevével való visszaélésnek minősítjük. Éppen ezért a legmélyebb megbotrántottságot fejezi a párt elnöksége az ellen az aljas és büntös eljárás ellen, amit ismeretlen egyének a párt nevével visszaélve elkövettek. A párt elnöksége kívánja, hogy a legszélesebb körű nyomozás induljon meg abban az irányban, hogy kik voltak azok, akik a Magyar Párt nevében, annak háta mögött, előzetes tudomása és megkérdése nélkül tárgyaltak és megállapodtak az SHS. királyság ellen irányuló külföldi szervezettel.

A Magyar Párt elnöksége sürgősen rendkívüli ülésre fogja összehívni a párt elnöki tanácsát, hogy ilymódon a legnyitlabb és legerélyesebb állásfoglalást tanúsítsa a párt nevében történt visszaélés ügyében.

Dr. Sántha György a pártbontó törekvésekről

A Magyar Párt elnökségének ülése után a Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste dr. Sántha Györgyöt, az Országos Magyar Párt elnökét, aki a jugoszláviai magyarságot ért méltatlan inzultusról a következőképpen nyilatkozott:

— Már a párt megalakulása kor tudtuk és el voltunk köszülve arra, hogy különböző meggyanúsításokkal lötnek

A franciák újabb rendszabályokat terveznek Németország ellen

„Eljött a cselekvés órája” — mondja a francia sajtó

A német jóvátételi problémák erősen kiélesítették a helyzetet. A franciák újabb kényszerrendszabályokat akarnak életbeléptetni Németországgal szemben, ami súlyos bonyodalmakra vezethet a szövetségesek körén belül.

Párisi jelentés szerint az Elyscén folytatott tanácskozásokon a németekkel szemben alkalmazandó újabb kényszerrendszabályokról tárgyaltak. A tanácskozások után Poincaré a hadügyminiszterrel és a rajnai megszálló csapatok parancsnokával Degoutte tábornokkal székebb megbeszélésre vonult vissza, a jóvátételi ügyében tervezett újabb intézkedések megvitatása céljából.

A legutóbbi minisztertanácson Foch tábornagy ismertette a Ruhrvidék megszállásra vonatkozó katonai tervet. A megszállt rajnai bányák francia főfelügyelője javaslatot terjesztett elő arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne az eddigigeti sikeresebben kiaknázni a német széntmalmot.

A francia sajtó a jóvátételi kérdés új fordulatával kapcsolatban örömeinek ad kifejezést, hogy végre eljött a cselekvés órája, de megállapítják a lapok egyben azt is, hogy az új szankciók erős próbára teszik az antantot.

Londoni beavatott helyen úgy tudjuk, hogy Franciaország csak abban az esetben hajtja végre a szankciókat, ha a jóvátételi ügye másképp nem intézhető el.

A francia kormány állásfoglalásával egyrészt meg akarja mutatni a

németeknek ebben a kérdésben való határozottságát, másrészt demonstrálni akarja a szövetségesekkel szemben is, hogy

Franciaország a maga utján halad akkor is, ha szövetségesével nem tud meggyezni.

Berlinben az a hír, hogy a franciák rövid időn belül a Ruhr-völgyének megszállásának kiterjesztésével új szankciókat léptetnek életbe, nagy nyugtalanságot kelt. Bár Berlinben tudják, hogy Angliának a jóvátételi bizottságban helyet foglaló kiküldöttje nem ellenzi ugyan Franciaországnak Németországgal szemben a produktív, kézzelfogható követelését, azonban az újabb szankciókhoz nem adja hozzájárulását. Azért Berlinben mégis komolyan ütik meg a helyzetet, amelynek súlyosságát csak fogja, hogy a német kormány tagjai között nincs meg a szükséges egyetértés.

Némileg megnyugtatólag hat a német közvéleményre az a washingtoni jelentés, amely szerint Cormick szenátor, Harding bizalmasa legközelebb Berlinbe érkezik, hogy a gazdasági és pénzügyi vezetőkkel a jóvátételi kérdés megoldásáról tárgyaljon. Cormick látogatása összefügg Childen lausannei beszédével, amelyből Amerika Európával szemben folytatott politikájának megváltoztatására követeltetnek.

A jóvátételi ügyében olyan nagyfontosságú brüsszeli konferencia megtartásának időpontja is kérdésessé vált. Szó van ugyanis arról, hogy a konferenciát január közepén elhalasztják.

A novisadi városi kórház az államkincstár tulajdonába ment át

— Novisadi munkatársanktól —

Stelanovics Zsárkó dr. polgármester beogradi hivatalos utjáról visszaérkezett. A polgármester Beogradban igen fontos városi ügyeket intézett el, köztük olyanokat, amelyek elintézése hosszabb idő óta volt függőben és nem lehetett bennük meg egyezésre jutni. Igen ügy volt a novisadi városi kórház megállapodásának ügye is.

Most ez a régen huzódó fontos városi ügy befejezést nyert és a közegészségügyi miniszter előadta a város ajándékát, mi által a városi kórház az állam tulajdonába ment át.

A miniszter csupán azt kötötte ki, hogy az államkincstár a három millió dinárt kitevő vételárat ne egy összegben legyen köteles lefizetni, hanem másfél év alatt fizethesse azt ki.

A borfogyasztási adó bérletének négy hónap óta függőben levő ügyét is elintézte a polgármester.

Az államkincstár 630.000 dinárt bért követelt a várostól a borfogyasztási adó bérlete fejében, amivel szemben a város 400.000 dinárt ajánlott föl.

Legutóbb az állam 500.000 dinárba mérsékelte ezt a bérösszeget.

Ezen az alapon indult meg a tárgyalás a pénzügyminisztérium és a polgármester között és megreyezést írt létre, hogy a város 450.000 dinár bérösszeget megkapja a borfogyasztás bérletét.

Vihar

a magyar nemzetgyűlésen a numerusz klauszus miatt

Friedrich külföldi politikai interpellációja

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén az Akadémia támogatásáról szóló vita első szónoka Pakots József volt, aki beszédében kitért a numerus clausura és annak törvényét a jogszerenestelenebbnek bélyegezte meg. Beszédében közölte a kavarodás történetét és a szélsőjobb oldalról a felkiáltások között zúdtották Pakots felé. Az elnök csak többszöri rendutasításokkal és az ülés felhagyásával tudta a rendet helyreállítani. A napirenden levő kérdés tetargyalása után több interpelláció hangzott el.

A magyar nemzetgyűlés csütörtöki ülésén érdeklődéssel várják Friedrich István felszólalását, aki szava fogja tenni, hogy a magyar kormány mért nincs a lausannei konferencián képviselve, jóllehet Magyarországannak olyan kívánságát, elsősorban a tengerhez vezető útra vonatkozólag, amelyeknek a lausannei konferencián kifejezést kellett volna adni.

Nincs deficitje Subotica ideai zárszámadásának

Hogyan valósult meg a költségvetés?

Subotica város rossz anyagi helyzetében árvendétes javulást jelent az a kedvező eredmény, amivel a város ideai mérlege zárulni fog. Az ideai költségvetés késedelmes elkészültének meg volt az az előnye, hogy a szokottal sokkal pontosabban lehetett előirányozni az egyes budget-tételeket, miután a tanácsnak módjában volt az árak változásai szerint megváltoztatni az egyes költségvetési tételeket is.

Most, hogy az év végéhez közeledik és már javában folynak az 1922. évi városi költségvetés előkészítő munkálatai is, a városi tanács megkezdte az eddigi tíz havi kiadások és bevételek revidálásait, hogy hasznos következtetéseket nyerjen arról, mennyire jól

meg a gyakorlati gazdálkodás a költségvetési előirányzatnak és milyen eredménnyel fog zárulni az ideai mérleg.

A szerdai tanácsülésen Szuvajdzics főszámvévo előterjesztette azokat az adatokat, amelyeket a bevétel-tételeinek eddigi revíziója eredményezett. Ezerint igen sok bevétel lényegesen magasabb, mint amennyit a költségvetésben előirányoztak, így elsősorban az ingatlanforgalmi adóból folyt be lényegesen több, mint amennyit a költségvetésben előirányoztak.

Protics tovább tárgyal a horvát blokkal

Bizik a blokk Beogradba jövetelében — Jogosnak ismeri el a blokk követeléseit

Beogradból jelentik: Protics Sztólián a Vreme munkatársa előtt hosszabb nyilatkozatot tett a horvát blokkal folyó tárgyalásokról. Protics nyilatkozata igazolja a Bács-megyei Naplóban tegnap kifejtett véleményünket, hogy dacára az ellenkező híreszteléseknek, a horvát blokk kommunikéje nem hogy újít vágta volna, hanem sokban elősegítette a parlamenti ellenzékkel való tárgyalásokat.

Protics kijelentette, hogy Radicsnak ő ellene irányuló nyilatkozata, amely a Slobodni Domban jelen meg, a blokk hivatalos kommunikéje után teljesen elvesztette aktualitását és jelentőségét. A horvát blokk határozatát alkalmasnak tartja a további tárgyalások alapjául. A kommuniké nagyon jó irányba terelte a blokk elnökségének akcióját. Ebben olyan követelések foglaltak, a melyeket el lehet fogadni. A blokk által követelt előfeltételek olyan természetűek, hogy azok nem jelentik a tárgyalások félbeszakítását, hanem ellenkezőleg, konkrét bizást adnak az egész akciónak és lehetővé teszik a további tárgyalásokat.

A kormányval a horvát blokk szándékait szemben elfoglalt magatartásáról azt mondja Protics, hogy a kormány nem szívesen látja a horvát blokk bevonulását a parlamentbe. Ha nem is a kormány maga, de a környezete és a kormány egyes tagja is minden lehető megakadályozza, hogy ezt a tervet megakadályozzák. Olyan tendenciózus híreket terjesztenek, hogy a kormány felosztja a szepstíndi és kiria az új választásokat, csak hogy meggátolja a blokk bevonulását. A kormány szívesen várná tovább az ügyeket ezzel a csonka parlament-

A kiadási tételek revíziója még nem fejeződött be, de már meg lehet állapítani, hogy igen sok előirányzott kiadást a valóságban a megváltozott helyzet folytán nem adott ki a város.

Igy tehát a város ideai mérlege a várakozáson felül jó eredménnyel zárul és az eddigi megállapítás szerint arra lehet következtetni, hogy az nem fogja túlhaladni a költségvetési előirányzatot, hanem valószínűleg még sültéttel fog végződni, vagy is a város még megakadályozást fog lemutatni.

tel, amelyben biztos többsége van. Nem hiszi Protics, hogy a kormány lemondással akarja a horvát blokkot utjától visszatartani. Ennek szerinte nem is volna jelentősége. A blokk képviselői akkor is előhírnék Beogradba, ha a kormány lemondásban van és az esküt letehetik a parlament elnökének kezébe. Ha csak az elnök ezt meg nem akadályozza valahogy.

Egyébként, mondotta végül Protics, a blokk tagjai a válság megoldásában részt vehetnek függetlenül attól, hogy le tették-e az esküt vagy sem. Hogy az új kormány megalakításában részt vehessenek, az nem az eskütől, hanem attól a személytől függ, aki az új kabinet megalakítására megbízást kap. Ha ez Pasics, vagy a Pasics—Príbisevics-csoport egy tagja lesz, akkor érthetően nem vesznek részt benne. Ha azonban olyan valaki jönne, aki meghívandóket és megfelelő garanciákat is adna nekik, azt hiszem, részt is fognak venni az új kormányban. Eddig is hibát követtek el azok, akik a helyzet tisztázására nem hívták meg a horvát blokkot. A blokk képviselői mindig meg kellene hívni, hogy az esetben, ha ezt elutasítanak, a felelősség ő rajuk esék.

Jellemző cikket közöl a Davidovicskehoz közelálló "Novosti" is a horvát blokk kérdésében, melyben kifejtik, hogy a horvát blokk képviselőinek feltétlenül Beogradba kell önnie, tekintet nélkül azokra a különböző nehézségekre, amelyekkel támasztanak nekik. Ha valóban pozitív munkát akar végezni a horvát blokk, akkor bizony számítania a parlamentben megvalósuló esítakozásokra, anélkül, hogy erre nézve előzetes megállapodásokat kellene kötnie.

A görög miniszterek kivégzésének következményei

Anglia megszakította Görögországgal a diplomáciai viszonyt A hatás Lausanneban

Az atheni sajtóteroda jelentése szerint a hazaárulás miatt pörbe fogottak közül a haditörvényszék által halálra ítélt Gumaris, Baltazzi, Theotokisz, Protonapalakis és Sztraios volt minisztereket valamint Hadzisz-neszisz tábornokot kedden kivégezték.

A haditörvényszék ítéletének indoklása megállapítja, hogy a halálra ítélték a név által utalatosan elítelték a Konstantin király hozatérésevel járó veszedelmeket. Konstantin király elhárította a szövetségesek orléansi támogatását Görögország részére és ezzel előidézte a kisázsiai katasztrófát. Az ítélet indoklása szerint a haditörvényszék bizonyítékokat szerzett arról, hogy a vádlottak hazaárulók és összeesküvők voltak.

A görög törvényműl kormány kijelentése az egész világon óriási felháborodást kelt. Úlnapok atheni angol követ, aki kormányra nyevében tiltakozott a halálra ítélt kivégzésével szemben, azonban a bíróság utasította a bíróságot a kivégzésről és az angol

kormány megszakította a diplomáciai érintkezést Görögországgal. Washingtoni jelentés szerint az Unió atheni ügyvivője is utasítást kapott, hogy a kivégzésnek ellen értelesen tiltakozzék. Hogy az amerikai kormány angol példára szintén meg fogja-e szakítani a diplomáciai érintkezést Görögországgal, azt az Unió kormánya később fogja eldönteni.

Döntő hatása lehet a volt görög miniszterek kivégzésének a lausannei konferencia kimenetelére is. Lausannei jelentés szerint ugyanis a kivégzésről szóló hír, amely a gazdasági bizottság ülése után érkezett Lausanneba, valamennyi delegáltan nagyon leverő hatással volt. Magyar Venzelosz is mélyen megrendült a hír hallatára. Senki sem fogadott és nem akart részletes nyilatkozatot tenni. A francia és görög delegáció most a konferencián feltehetően depressziós leveleket enyhített, az angol delegáció pedig a konferencián való továbbra megmaradását illetőleg az angol kormány megállapítását várja.

Anglia, Franciaország és Amerika — újabb jelentések szerint — azonnal beszüntették Görögország anyagi támogatását.

A lausannei görög delegáció még nem kapott hivatalos értesítést a kivégzésről, de ha ez megtörténik, úgy Venzelosz azonnal Athénbe fog utazni.

Párisban nagy megröbbenéssel és megérettéssel fogadták a miniszterek kivégzésének híré, de még nem akarnak nyilatkozni annak következményeiről. Francia vélemény szerint az elítéltek úgy látszik nem akarták megakadályozni a halálos ítélet végrehajtását. A francia sajtó megállapítása szerint Görögország ezzel a barbár cselekedettel Szovjetországgal egy nővára sülyedt és attól lehet tartani, hogy Európa államai úgy is fogják tekinteni Görögországot, mint a Szovjet-

Az angol követnek Athénből való átvonásán francia politikai körökben azozóban helytelenítik, mert az a vélemény, hogy ha Anglia csak azokban az államokban tartana fenn diplomáciai képviseletet, amelyeknek politikájával megegyezik Anglia véleménye, úgy nagyon kis diplomáciai képviselete lenne az angol kormánynak.

Egy apa megmérgezte négyhónapos gyermekét

A letartóztatott tanácsa tetteit

Szokatlan büntény foglalkoztatja a subotici rendőrséget. Egy apát az a gyamu terheli, hogy megölte négyhónapos gyermekét. A gyamuított anyalobre még állhatatosan tagad, azonban a körülmenetek súlyosan ellene vallanak.

Korponaics Lukács Bonyevacska-utca 60. szám alatti lakos a gyamuított, aki négyhónapos Lukács nevű kisfiát nem szerette. Nyűgnek tartotta gyermekét. Korponaics már több ízben említette is feleségének, hogy meg kellene szabadulni a gyermektől és azt ajánlotta feleségének, hogy öljék meg a gyermeket. Egy ízben arra akarta feleségét rábírni, hogy a kisgyermek nyakán levő kendőt kössék meg olyan szorosra, hogy a gyermek megfulladjon. Az asszony azonban minden esetben felhőborodva utasított vissza minden ilyen felajánlást.

A napokban Korponaicsné megfűrdette a kisgyermekét, majd néhány percre egyedül hagyta a szobában apjával. Rövid idő múltán, a mikor az asszony az udvarról visszatért a szobába, a négyhónapos gyermeket házó szíjjal, iszonyú kínokban vergődve találta. Az elhívott orvos már nem tudott segíteni a szerencsétlen gyermeknek, mert az hamarosan hűszvedett.

A megindult nyomozás megállapította, hogy a kis gyermeket zsír-szóddal mérgezték meg és a gyamu azonnal az apa ellen irányult, aki azon néhány perc alatt, amig egyedül volt a gyermekkel a szobában, leköldödtetett a gyermekét.

Miután Korponaicsné maga is térte ellen vallott és a körülmenetek, valamint az ügyben eddig eszközölt többi tanuvallomás is Korponaics ellen szól, a rendőrség Korponaics Lukácsot letartóztatta. A gyermek meggyilkolásával vádolt apa kihallgatása alkalmával eddig állhatatosan tagadja a gyilkosságot és a gyermek megölésére vonatkozó kerébbi meggyezését csupán a feleségével való tréfálkozásnak minősíti.

Mivel azonban a körülmenyek egyhangúraan Korponaics ellen vallanak, a rendőrség tovább folytatja a nyomozást az ügyben és ennek befejeztével Korponaics Lukácsot is fogja adni az ügyészségnek.

A radikálisok a koalíció fenntartása ellen

Jovanovics Ljuba a választási kormány belügyminiszterjelöltje

Beogradból jelentik: A radikális-párt körében napról-napra erősebben nyilvánul meg az a tendencia, hogy a politikai helyzet minél előbb tisztáztassék. A párt többsége lehetetlennek tartja a jelenlegi koalíció további fenntartását, mert bebizonyult, hogy úgy a törvényhozó bizottságban, mint a parlamentben egyes kérdések tárgyalásánál a demokrátiák nagy nehézségeket tapasztalnak. Emellett nagy elégedetlenséggel szemlélik, hogy a demokrátiák egy része, tekintet nélkül a radikálisokkal még fennálló koalícióra, közvetlen tárgyalásokat folytat a horvát blokkal a kormány megbuktatására.

Jovanovics Ljuba, a párt egyik vezére kedden délután hosszabb kihallgatáson volt a királynál. Másnap radikális körökben azt a hírt pertraktálták, hogy Jovanovics van arra kiküldetve, hogy a választási kormányban a legfontosabb tisztséget, a belügyminiszterit betöltse.

Derű a szegényházban

A suboticei szegényház szomorú épületébe szerdán délelőtt néhány percre kis derű költözött. Jótékony emberek hozták el adományait a szegényház elagzott, szerencsétlen ápolotainak, akik a nyomornak ebben a vizsgálatlan házban már elfeledkeztek arról, hogy van még jószág és szépség is az életben.

Róna Árpád, a Városi Kávéház törzsvendégeitől gyűjtött összegből vitt őzv. Czéhner Andornéval együtt szeretetadományokat a szegényházba: 56 ápoli részére egy-egy kiló kenyert, egy-egy darab húst, kalácsot és fejenként öt dinár pénzbeli segítséget, a férfiaknak pedig még cigarettát is.

A szegényház lakói közül a legtöbben ágyhozókat, öregeket és ezekben a szomorú, ágynevetű is nélkülszű vackokba ritka öröm költözött néhány pillanatra. Eppen ebédidő volt, rántott levest és krumplicsésztaft kaptak a szegényház ápolotjai, de megfledkeztek az ebédről és hállalkodó szavak hangzottak mindenfelől, hogy valaki örüjék is gondolt. A valamikor jobb napokat látott gondozottak, köztük egy győztes-rész özegeye könnyezve szorított magukhoz a fehér kalácsot, a régi szép napok emlékeit és a szeretetadományokat szétosztók felé mindenfelől odahangzik a hálas fohász: — A jó Isten áldja meg minden lépésüket...

A novisádi állomás kibővítését

kéri az ipar és kereskedelmi kamara

A novisádi pályaudvar a mai forgalom lebonyolítására kénytelen bizonyulni. Míg évekkel ezelőtt csak átmeneti állomás volt, addig most hat irányból jönnek a vonatok és hat felé indulnak. Ezelőtt még kétszáz vagon sem volt egyszerre az állomáson, addig most a másfélzetet is meghaladja a vagonok száma, melyek az állomáson vesztegelnek.

Az állomás a mai nagy forgalom lebonyolítására így természetesen alkalmatlan és a kereskedők körében nagy a panasz amiatt, hogy az árukat késedelmesen kapják, mert a kirakodás — míg sor kerül a vagonra — heteket vesz igénybe.

A novisádi állomás 35 sínparja tele van veszteglő kocsiakkal, melyeket részint Novisádon raknak ki, részint pedig várják, hogy továbbítsák őket. A novisádi vagonokat hat helyen rakják

ki mégis naponta csak 30—35 vagon tudnak kirakni. Jelenleg 500 vagon vár kirakásra.

A novisádi állomásfőnökség már több ízben tett jelentést ezekről az állapotokról a közlekedési miniszteriumnak, de eddig semmiféle intézkedés nem történt arra nézve, hogy ezek az állapotok megszűnjenek. Most a novisádi ipar- és kereskedelmi kamara feltevést intézett a miniszteriumhoz, mely-

ben ismerteti a novisádi állomáson uralkodó állapotokat, melyek a novisádi kereskedelemre káros hatással vannak és kéri, hogy a novisádi állomás bővítését ki, hogy az a folyton növekedő forgalom lebonyolítására alkalmas legyen.

A kamarának reméli, hogy a közlekedési miniszter méltányolni fogja a memorandumban fölhozott okokat és intézkedni fog az állomás kibővítése iránt.

Az SHS. királyság átveszi a volt török területek adósságait

Nincsiacs hozzájárult Izmét pasa követeléseibe — A törökök nem respektálják a lausannei konferenciát

A lausannei konferencia pénzügyi és gazdasági bizottságának szerdai ülésén Izmét pasa visszautasította azt a követelést, hogy Törökország térítse meg a szövetséges hatalmak megszálló csapatainak költségeit, minthogy szerinte nem Törökország; az oka annak, hogy a megszállás bekövetkezett. Fentartja Törökországnak a görögökkel szemben fennmaradt hadikaripótlás-igényét, mert a görögök kényszerítették rá a háborút Törökországra. Venizelosz választásban a felelősséget a háború miatt elhárítja Görögországra. A fennálló tartozásokat nem hajlandó elismerni és azt ajánlja tehát, hogy a tartozásokat kölcsönösen tekintésk semmisnek.

Nincsiacs külügyminiszter, a jugoszláv delegáció vezetője a beogradi kormány nevében elismerte Izmét pasa követelésének jogszerűt és kijelentette, hogy a jugoszláv kormány hajlandó a török adósságoknak az S. H. S. királysághoz tartozó területekre eső részét elismerni. Azt ajánlotta, hogy a lakosság általános bekegyesítésre való tekintettel először a béke általános feltételeire nézve létesítsenek meg egyeztetést és az adósságok szabályozásáról csak később tárgyaljanak.

Nincsiacs után lord Curzon angol külügyminiszter emelkedett szónokra. Kijelentette, hogy gyorsan be-

kell fejezni a konferenciát. Barrère francia delegátus azt indítványozta, hogy a kölcsönök ügyét külön bizottság elé terjeszék. Izmét pasa izgatottan közbeszólt és kijelentette, hogy ő a mudániai egyezmény alapján jött Lausanneba. Az angolai kormány elismerte a mudániai egyezményt és azt be is akarja tartani. A mudroszi egyezmény nem ismeri el a mostani Törökországot és ezért elutasítja a megszállási költségek kifizetését. Curzon lord élesen válaszolt Izmét pasának, hogy úgy a régebbi, mint a mostani Törökországnak el kell ismernie a felelősséget azokért az eseményekért, amelyek a szövetségesek török területek megszállására kényszerítették.

Konstantinápolyi jelentés szerint Rilat pasa és a szövetségesek között a törökök által eszközölt kapitálációk semmisnek tekintése miatt a helyzet rendkívül módon kiéleződött. Kemal fanatikus nacionalista ifjak befolyása alá került, a kik a lausannei konferencia lassu munkája miatt bevezetett ténylek akarnak teremteni. A szélsőségesek legfőbb törekvése, hogy Konstantinápolyban a szövetségesekkel szemben ellenállást szervezzenek.

A szövetségesek elhatározták, hogy a várható felkelések elhárítására és a veszedelmek elkerülésére érdekében a konstantinápolyi gáz, villany telefonvezetékét zár alá veszik.

Petőfi Sándor

(Emlékiadás. Irta: Vajda Gyula dr. Szerző kiadása. — Készült Subotícán a Minerva nyomdában)

Amikor szinte minden nap arról adunk hírt, hogy széles e világon mindenfelé Petőfi-ünnepségeket rendez a kegyeletes megemlékezés — tegnap Budapesten, tegnapi este Szombathelyen tartottak ünnepségeket s most egyszerre készülődnek Petőfi-ünnepségekre Párisban, Stockholmban és Clevelandban — százaszoros szomorúsággal kell napról-napra látni, hogy a vadaidási magyarság egy-egy bátoratlan kívánság megszólalásán kívül alig tett mást Petőfi születésének százéves évfordulóján.

Hálával kell a kezünkbe venni Vajda Gyula dr.-nak most megjelent könyvét, mint jelentőségére nézve első és a múlt időben utolsó fívelemzést arra az elmulasztatlan költésesre, melyet Petőfi emlékével szemben éreznie kell mindenkinek, akinek a magyar kultúra sorsa nem Hekuba, de vizsgálat, főlemelő, életet megszépítő költéses.

Vajda Gyula Petőfi-émlék kiadása arra vállalkozik, hogy a költeményből rekonstruálja az utóélettel, lenni nagy költő visztonagságos életét, hogy néhány vonással megrajzolja azt az összefüggést, ami Petőfi Sándor s a magyar és világirodalom közt olyan gazdagító módon van meg. A könyv első része a következő fejezetekre oszlik: Száz év, Petőfi élete és költészet, Petőfi szárm. Szendrey Julia, Petőfi Zol-

tán, Petőfi és Arany, Petőfi és Jókai, Petőfi és Csokonai, Petőfi követői, Petőfi és Csokonay, Petőfi követői, Ady Endre, Petőfi, Petőfi világhíre, Zmai Jovan Jovanovics, Petőfi méltatása, Száz év után, Petőfi életförténete.

Ez a tizenhét fejezet mindössze negyven oldalra tölt be. Természetes tehát, hogy egyik fejezet sem taglalhatja a kérdést részletesen, nem mélyedhet el a problémában, nem állt elegendő tér rendelkezésre, hogy a filológia s a filológiai segéd tudományai segítségével talárrást végezhetett volna egyes verseken, felhozza belőle a költő lelkiéből, emberi fájdalmaiból mindazt, amit a szavak nem közölnek, de eltarthatnak. Ez a tizenhét felé tépett negyven oldal természetesen megakadályozta azt is, hogy a Petőfi-irodalom minden jelentékes eredményét az olvasó elé tárhassa a lelkes szerző. Petőfi költészetének és életének vadregényes gránitombjái közül s napútúteses lankáiról csak egy-egy képeslevezetőlapnyit festett meg Vajda Gyula. De ezek a képeslevezetőlapok, mint az utazás sonyított fényképek általában örök emlékei maradnak a megtett út szépségének s az ismeretlen szépségek felé vonzóak lennielét. A könyvnek nincs is más célja, mint a Petőfi-kultusz melenzetése, ápolása az emlékezésnek s serkentője a legnemesebb érdeklődésnek.

A költeményből állítja össze Petőfi életrajzát Vajda Gyula. Nem az a finom lélekanalízissal dolgozik, ami Párisz színté tífeséssel készült portráitól jellemzi. A vászra s csak fölrajka a színeket, a Petőfi-

A kávéházi adó

december hó elején életbelép Adószedő fizetőpincérek

Az a két új adó, amit a városi közigazgatás már rég jóváhagyott és a melyeket csak a miniszteri jóváhagyás kérdése miatt nem lehetett ezidőig életbeléptetni, néhány napon belül végre érvénybe lép Subotícán. Az egyik kávéházi luxus-adó, a másik pedig a vendéglői adó, amelyeknek kivételére vonatkozó előkészítő munkálatok befejezés előtt állanak.

A város tanácsa szombati ülésén fogja az új adómegek életbeléptetésének időpontját megállapítani és a kávéházakat meg vendéglősöket szigorúan utasítani fogják az új adókat járó kötelezettségek pontos teljesítésére.

A vendéglői adót egy összegben veti ki a város a vendéglősökre, azonban a kávéházi luxus-adó beszedése már sokkal körülményesebb. Erre a célra a város kötféle blokkot készített, az egyiket a fizetőpincérek azoknak a kávéházi vendéglősöknek kötelesek adni, akik 5 dinárj terjedő összeget költenek, a másik nyomtatvány pedig számlaszerű, amelyen a fizetőpincérek az 5 dinárj magasabb fogyasztás tételeit tünteti fel és a végén hozzáadja a 10 százalékos luxus-adót.

A kávéházak és éttermek tulajdonosai nem nagyon szívesen látják az új adó életbeléptetését, főképpen azért, mert az adó-elszámolóknál a városnak könnyebben módjában lesz az egyes kávéházak bevételeit is ellenőrizni, bár a luxus-adót csak esti kilenc óra után vetik ki a kávéházi vendéglősökre és így a napi forgalom nem tűnik ki az elszámolókból.

A luxus-adó pontos beszedését a város detektívekkel és adóellenőrökkel fogja ellenőrizni és ez az ellenőrzés legfeljebb csak a kisebb külvárosi korcsmákban fog némi nehézséget járni. Szigorú büntetéssel sújtják azokat, akik nem hajtják be minden vendéglőt este kilenc óra után az új luxus-adót.

versek magukért beszélnek s a konturokat eleven élettel töltik meg.

Mi csak azt fájlatjuk, hogy a versorokból összeállított életrajzmozáik nem tették teljesebbé az Apostoltól vett idézetek. Petőfi igaz képet nélkül nem lehet hűven megfesteni. Ennekül nem lehet Petőfi világnézetét megérzékelteni. Az Apostol minden pszichanalitikus vizsgálódás nélkül hűen és igazán adja igaz Petőfit, Petőfit, aki »nem alku-szik.«

Szerző megállapításai val mindenben értünk egyet. Ugy gondoljuk, ma már korszerűtlen az az ítélet, amit Ady Endrének kimért s hogy Gyóni Gézát sem irodalomtörténeti szempontokból ítéli meg. Az egész könyv azzal a fiatalos lelkesedéssel készült, mely Vajda Gyulát bizonyára mindig elfogta, amikor magyar gyermekek előtt beszélhetett Petőfiről. Ez a hang, a gyermekekhez szólás tiszta, lelkes, ünnepélyes, kicsit retorikus hangja ömlik el az egész könyvön.

A könyv második része Petőfi-verseket közöl. Kiválogatásánál nem az irodalmi mérték, hanem az a szempont volt a döntő, hogy a költő életrajzához szolgáljanak dokumentummal.

A könyv a suboticei Minerva nyomdában készült, szokatlan bőkezűséggel. A vadaidási nyomdaiar teljesítésének értékes dokumentuma ez a könyv. Ennek a könyvnek kiállítás valóban nem méltatlan a belső tartalom által szolgáló kíváncsúhoz. A borítékat Geréb Klára írásos, stílusos, tudással elkészített rajza ékesíti.

Jean Jeudi.

A magyar himnuszt szabad Csehszlovákiában énekelni

Felmentéssel végződött a kassai himnusz-pőr — Izzatás-e a himnusz-éneklés, vagy imádság?

Izzatás-e a magyar himnusz éneklése vagy imádság? Ebben a kérdésben most úgy magyar, mint a liberális szempontból nagyjelentőségű döntést hoztak a csehszlovákiai felsőbírók. A kassai ítéletbíráló most rövid egymásután következő két esetben arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az utóállamok szempontjából lehet ugyan bizonyos esetekben izgatásnak minősíteni a magyar nemzeti himnusz éneklését, de lehet azt imádságnak is tekinteni. A kassai bíráló szerint templomban, istentisztelet közben, magyar hűvek jelenlétében izgatási szándék nélkül énekelve a himnusz: imádság.

Mint Kassáról jelentik, az ottani ítéletbíráló a héten tárgyalta dr. Szarvasy László, Tarcali Gusztáv, Jacekó Margit és Böhm Rezső ügyét. Valamennyiüket nemzetiség elleni izgatással vádolta az ügyészség azért, mert a múlt év Szent István napján a kassai Dómlány megtartott istentisztelet befejezésül a „Boldogasszony Anyánk régi nagy patronánk...” kezdetű vallásos éneket és a magyar himnuszt énekeltek. A törvényszék a vádlottakat felmentette, nemcsak azért, mert Jacekó Margit kivételével a többiekre nem tudta az ügyészség rábizonyítani, hogy az éneklésben résztvettek, **de elvi alapon is megállapította a törvényszék, hogy az adott köril-**

mények között a himnusz éneklése nem izgatás. Elrendelte azonban az íratok áttételét a rendőrigazgatóság-hoz annak megállapítása céljából, nem-e forog fenn tiltott politikai demonstráció esete. Az ügyész a felmentés miatt; a védők az áttételi határozat miatt éltek felelősséggel.

A felelősségi tárgyaláson az államügyész a törvényszék felmentő ítéletének megváltoztatását és a vádlottak megbüntetését kérte, mert szerinte nemcsak a csehszlovák nemzet, de az állam ellen is izgatottak.

Ezzel szemben dr. Fülöp Dezső, dr. Pollák Gyula és dr. Blánir Béla a vádlottak védői kifejtették, hogy a törvényszék felmentő ítélete helyes, mert a vádlottakból hiányzott az izgatás szándéka, mert a himnusz nem minősíthető izgatásra alkalmasnak és mert a tisztán magyar jellegű Szent István napi ünnep tisztán magyar közönséget nem lehetett jelen sem volt csehszlovák nemzetiségiek ellen izgatni. Nincsen sehol előírás, hogy az iratoknak további eljárás céljából a rendőrségre áttegyék.

Az ítéletbíráló helybenhagyta a törvényszék felmentő ítéletét azzal a hozzáadással, hogy az iratoknak a rendőrséghez való áttételét is mellőzte.

behozatali rendszerrel. Ott ugyanis a kitűzésekor pendszert lájják el az értékebb ruhaneműket és csakis az ilyen pendszettel ellátott darabok bevitelre válnak.

Mivel a külföldi szőrmék ára rohamosan drágul, az áremelkedést megfelelően követi a belföldi cikkek, nyest, róka, nyul stb. árának drágulása is. A nyest leginkább Horvátországból szállított, de mindig kisebb mennyiségben, mert a magas árak miatt egyre intenzívebben vadásszák és így kimerül a nyest.

A magas árak ellenére is alig vannak olyanok, akik megválnak a szőrméitől. A középmezőny már az elmúlt esztendőben eladta prémijét és ahinek még megmarad, inkább a szezon végén adja el. Egyedül az orosz menekültek kínálják előadásra értékesebb prémeiket, de a kereskedelmi áraknál is drágábban. Ők ugyanis a békeáraknak megfelelően előlira számítják át az árakat és a napi árfolyamon átszámított dinár-értéket igénylik.

Nemcsak nálunk, hanem az egész európai piacon egyre drágulnak a prémárak. Ezt különösen az okozza, hogy Oroszországból, amely a fő prémforrása volt Európának, az elmúlt években politikai okokból egyáltalán semmi prémát sem hoztak piacra. Az első orosz prémijárást a háború óta ez év szeptember 26-án tartották meg Lipsécen. A szovjetek máig külkereskedelmi ügynökségek mintegy kétszáz ezer darab prémet összesen tíz árverés alá hat milliárd frankért árultak. Ezt azonban nagy angol, francia, svájci és német pénzeszoportok, erre a célra alakult konzorciumok vásárolták meg. A rosszvalatájú országokba, így Jugoszláviába egyáltalán nem került ezekekből az árúkból.

Az új devizarendelet hírére, amely két hónapra mindennemű behozatalt megtilt és így a téli szezon elején semmi szőrmét nem lehet behozni, — természetesen, hogy a prémek ára ismét napról-napra emelkedik. A drágulást a valuta esése is sietti. Így spekulációnak sem rossz ötlet ma prémeket vásárolni és bizonyára jól jár az is, aki a múlt hónapban a harmincezer dináros szilskibundát megvásárolta.

háboruk lehetőségének véres szálát bogozza nyugtalan ujjával.

A tél pedig újra megjött, beköszöntött vele együtt a gond, baj és szomorúság. Mert már nem örül senki sem a télnek. A tél morózus, lidhatatlan zsémbes vén zsarnok lett, a derék nagybácsi széleselyű idegenül vedlett, aki egészlehetetlenül haragszik az emberekre.

Fehér darócát szűrtára, kiteregette a mezőkre, tengerekre, falukra, városokra és a vastag, süket takaró alatt némán, fogvacogva, bimbó szomorúsággal, szánalmasan lehetetlenül és kétségbeesetten dideg, vergődik, reszket az Ember.

(T.)

— Az állam egyesítésének ünnepe. December 1-én, mint jelentették, munkaszünet lesz. Az SFS. királyi szék ezen a napon ünnepli meg az állam egyesülését. Az ünneplésből Subotica méltó módon ki akarja venni a részét. A rendőrség az elsejti ünnepre vonatkozólag a következő rendelkezést adta: **Az állam egyesülésének ünnepe november 30-án, d. u. 5 órákor kezdődik, amikor az összes házak föllobogozandók.** December 1-én 20 és 21 óra közt a város utcáit katonazenekar járja végig, amikor az összes ablakok kilágyítandók.

— Benyújtották a rokkantörvényt. Beogradból jelentik: A kormány legutóbbi ülésén végleg elfogadta Zserjaj szociálpolitikai miniszter törvényjavaslatát a rokkantokról. A javaslat szerint a rokkantokégyek évi 310 millió dinárral fogják megterhelni az állam háztartását. A javaslatot még a szerdai nap folyamán benyújtották a törvényhozásnak.

— Tavaszig nem lesznek tisztí átliegyezések. Beogradból jelentik: A hadügyminiszter hivatalos kommuniké adott ki, mely szerint jövő év tavaszig katonatisztek áthelyezési kérvényeit és megítésüket helyek betöltését nem intézik el, csak nagyon sürgős és fontos esetekben.

— Likvidálták a monarchia hagyatékát. Beogradból jelentik: A minisztertanács legutóbbi ülésén aláírásra került öt konvenció, amelyekre a Saint-Germain-i osztrák békeszerződés alapján költöttek meg. Az első konvenció Németország és Jugoszlávia között a posta intézmények felosztásáról jött létre. A második ugyancsak a fenti államok között a volt osztrák területekre vonatkozó közigazgatási okmányok átadásáról. A harmadik Olmanszország és Jugoszlávia között a volt osztrák területeken a bírói eljárás névze. A negyedik és ötödik ugyancsak Olmanszország és Jugoszlávia között a bíróilag lefoglalt vagyontárgyak, illetve a bűnösök kölcsönös kiszolgáltatása tárgyában.

— Büntetik a gabonaelrejtőket. A szociálpolitikai miniszter szeptember 16-iki rendelete szerint október 10-ig a gabonának is be kellett jelenteni a gabonakészleteiket. Mint V.-Kikindáról jelenti tudósítók, a gazdák legtöbbször nem nagyon siettek ennek a rendelkezésnek eleget tenni. Jakovljevs Milorád Kikindai rendőrkapitány utasítására Dráziy Sándor fogalmazó egy bizottsággal helyszíni vizsgálatokat tartott s több felháztartos és kereskedő ellen följelentést tett gabonaelrejtés miatt. Most volt a tárgyalás Joannovics György, Simics László, Sibal György, Telbisz Artur, Szőlőssy Béla földbírtokosok s Langsfelder Armin kereskedő ellen a Kikindai járásbíróióság. A bíróság Langsfeldert és Joannovicsot följelentette, a többi vádlottat egyenként 2000 dinár pénzbüntetésre ítélte. Az elélték följelentkez.

Önagysága ruhái

Harmincezer dináros télibunda

Vám nélkül hozzák be a legdrágább prémeiket

Eddig nem is tudtuk, hogy mennyire megzavargadunk egy év alatt: hogy százmilliókkal szaporodott a vagyonunk tavaly óta egészen addig az időig, amíg a dohánypor és naftalin közül újra elővetük, jól kiszellőztetük és a téli korzongáinkat szilskim- és cobolybundáinkat, a nők kabátjainkat, bőjőjűket és muffjainkat.

Egy év alatt devizarendelekek, valutahullámzások, spekulációk, csődök és újra megzavargadások újrain keresztül veszedelmes iramban drágultak az értékek, mire pedig a téli szőrmeszezon elközeledett, a tavalyi tízezer dináros árúkat huszezer dináros áruvá alakították ki a kárikatkozó. A ruhaneműek közül ugyanis leginkább a prémeket drágultak, amelyeknek értékestabilitása a béke idején is az aranyéval volt egyenlő.

Egy tekintélyes szőrmekereskedő, aki Szuboticián a félmillió Breitschwanz bundát kezdte az ötvendínezny nyul-szőrgallériáig minden prémet ismer, már a múlt évben háromszáz millió koronára becsülte a Szuboticián viselt prémeiket. Azóta az árak megkétszereződtek és így, — spekulációtól mentesen is háromszáz millióval gazdagodott a város lakossága.

— A legjobb tökébeiktetés — mondotta informátorunk, a szőrmekereskedő, — a préme vásárlása, mert azoknak az értéke egyre emelkedik.

Sajnálkozással állapítja azonban meg a szőrmekereskedő, hogy egyre fogy azoknak a számok, akik ilyen tökébeiktetésre szánják el magukat. Mert valóban nagy tömekek állnak, hogy egy valamire való szőrmekedárral vásároljon a közönség.

Szubotica legnagyobb szőrmé üzletében a téli szezon kezdete óta eddig mindössze egy szilskibundát készítették — az se valódi szilskim — szőrhuzszer koronáján. Egy ügyvéd rendelte a felesége számára, — hogy melyik klens borból, arról nincs adat.

Altalában az ügyvéd, orvosok, földbírtokosok vásárolnak szőrmekéru, igen

sokat vesznek a kisbírtokosok is. A kereskedők csak nagyon csekély mennyiségben és csakis a legszükségesebb esetben vásárolnak prémet, mert az általános pénzhányt nem akarják a tőlük üzletükön kívül. A középmezőny, az állami és magánhivatások egyáltalán nem vásárolnak szőrméket.

Az idén különösen a rövid sportkabátok divatosak, amerikai báránybőrből, a melyeknek darabja 4—6000 dinárba kerül. Sok belföldi anyagból készült női bőrkabát kerül előadásra 3000—3500 dináros áron. Divatosak ezekivül a prémelet, nutriával, szilskimel szegélyezett télikabát is. Bődkban, muffokban a fehér és szürkeróka és a feketeóka a divatos, de a valódi szőrméknek horribilis ára miatt alig akad, aki meg tudja ezt vásárolni. Egy három borból összejáratott nyest-muffa ma 15—20.000 koronába, a boa ugyancsak kerül. Nem ritkaság olyan nőket látni, akik ma nyolcvan-százézer korona értékű prémet sétálnak a korzón, amit azonban már éveket ezelőtt talán tízezerézer áron szereztek be és azután évről-évre a divatnak megfelelően átalakították.

Hermelin, cinesitola, Breitschwanz kabátok, amelyeknek értéke ma 25—100.000 dinár között változik, csak egy-két darabot lehet látni Szuboticián. A szőrméüzletekben ebből egyáltalán nem tartanak készleteket, mert akik ilyen drága prémet akarnak vásárolni, megkívánják, hogy nagy választékot nyújtsanak a kereskedő, ez pedig a százézeres árak mellett ma már csaknem lehetetlen.

Különben is panaszkodnak a szőrmekereskedők, hogy a legértékesebb prémeiket külföldről szerzik be a közönség. A luxus-vámok ugyanis mérhetetlenül megrájták a külföldön megszerzett prémeiket, hogy, hogy tekintélyes összeget takarítanak meg azok, akik Németországban, Magyarországon, vagy Ausztriában veszik meg a prémeiket. Ezt nagyon sokan ma is használják, amél is inkább, mert a viselt ruhát nem vándolják meg. A hölgyek tehát egyszerűen magukra veszik a Budapesten, Bécsben, vagy Berlinben megvásárolt natriabundát és így mentesek a vám alól. A szőrmekereskedők emiatt panaszosk akarnak élni a pénzügyigazgatósággal és kérni akarják a Csehszlovákiában bevezetett

HIREK

Ujra a nyakunkba szakadt

finom fehér pihékel, hideg köddel, zamardával, gondolat és sok terhes pajzsal a tél. Már napok óta itt ülök, bukkát, nesztelenül a város határában, fetele előőrséi, a varjak, mint megannyi jätékos, luresa és repülőgépek keringtek a házak, tornyok és utak felett, míg azidőn most, alkalmas időben lecsapott, befűrt, ez az idegen, mostanában igen kellemetlen, mindig visszatérő ismeretlen nagyr: a tél.

Az előtt, régi jó időkben a télnek, a hónap mindig nagyon megörültünk. Friss szivvel, nótás kedvvel köszöntöttük a tél bevonulását, aki nem kegyetlen, gyűlölt idegenként, de nyújas, hardtságos nagybácsi módjára jött el látogatába hozzánk. Méri kellemes meglepetéseket, pompás mulatságokat rejtgetett az iszákban, mindenkinek nyújtott valami örömet, mindenkinek eltálda a kívánságát, nem lukarodott az ajándékokkal.

Akkor mi is jobbak, összelérőb-bek, mosolygók voltunk. Kevesebb, szerényebbek voltak ugyan a kívánságaink, de amit ajándékba lantunk az előtt, annak lezán gyermekki módra örültünk. Azóta jórúdyt egyet a világ, nagyot és keserveset. Véres, kemény, háborus esztendő sokan már csak szánalmas, beteg rones maradt meg egykori jókedvünkkel.

A rokkant, ilastromos, sebhelyes és hiéatelték ember még most is a betegdesyven felszik, az orvos még a szörnyű, nagy sebben vándál és a honok, nyughatatlan ember ismét ni

Mit szol hozzá?

— Piusies, a devizadiktator addigi inkabodásra az új devizarendelést lette föl a koronát. Ha nem lenne volna föl, most nem is eshetne le.

— A sebesieci dráma a vádtanács előtt. Megírjuk, hogy a hó 15-én, szerdán vérs dráma játszódott le egy sebesieci gazdálkodó, Dulics Lázár főmúdo gazda szállásán, aminek során Dulics Precsiet, a kezében levő vadászfegyverrel agyonlőtte. Dulics a tett után önként jelentkezett az ügyészségen, ahol elrendelték előzetes letartóztatását. A vizsgálóbíró kihallgatta Dulicost és az ügyészség indítványára kihirdette előtte a vizsgálati fogságot, amely ellen Dulics felfolyamodással élt. A letartóztatott családja egyben 500 ezer korona óvadék ellenében kérte Dulics szabadlábra helyezését. A vádtanács helyt adott annak a kérelemnek, hogy Dulicost a felajánlott fél millió korona óvadék ellenében a főtárgyalásig helyezze szabadlábra. A vádtanács határozata ellen az ügyészség felfolyamodással élt.

— Antiszemita mozgalom a bécsi egyetemeken. Dicséből jelentik: A bécsi egyetemi hallgatók körében legutóbb lábrakapott antiszemita mozgalom miatt szerdán a legtöbb egyetemi fakultáson szünetelt az előadás. A nacionalista hallgatók a zsidókat nem engedik be az egyetemre. A legtöbb helyen verkedésre került a sor. A rektorátus csütörtökön a hallgatókkal megkezdte a tárgyalásokat. Szerdán a rektor hírdetményben rosszallását fejezte ki a történetek fölött.

— Teleki Pált megoperálták. Budapestről jelentik: Gróf Teleki Pál volt miniszterelnököt, aki vesebajban súlyosan megbetegedett, szerdán Illés Géza egyetemi tanár megoperálta. Az operáció sikerült és így remélik, hogy Teleki föl fog épülni.

— Gyermeknyaralattási akció Melencén. Bacskekről jelentik: A forráltalmeyei Melencén mozgalom indult meg a gyermeknyaralattási akció kiterjesztése végett. Az addigi gyermeknyaralattási akció során az állami kezelés alatt álló fürdőöket bérelték a gyermekek számára a lakásokat, míg a jövő évben saját, radioterapiai és egyéb modern berendezéssel ellátott sanatóriumban akariják a gyermekeket elhelyezni. Eddig évente 95 gyermek nyert elhelyezést Melencén, a jövőben azonban ennél sokkal többet akarnak a sanatóriumban nyaralattani. A költségek fedezésére országsszerte gyűjtést fognak rendezni és expedíciót szerveznek Amerikába is.

— A Mikulás-estély előkészületei már nagyban folynak és a december 6-án megtartandó est műsora nagy-sikerre várható. A rendezőség felkéri mindazokat, akik az est rendezésében szeretnének részt venni, hogy csütörtökön, november 30-án délután 5 órakor jelenjenek meg a Bárány-szálloda éttermében tartandó utolsó megbeszélésen.

— Magyar kiállítás Helsingforsban. Helsingfors jelentés szerint ott kedden nyílt meg a magyar reprezentatív művészeti kiállítás ötödik tálrta. A megnyitáson résztvett Stelber köztársasági elnök, a finn kormány tagjai és a diplomáciai kar. A film sajtó hasábkönn keresztüli méltatása magyar kiállítás.

— Az amerikai konzulok Budapestén tárgyalnak Középeurópa gazdasági helyzetéről. Budapestről jelentik: A budapesti amerikai főkonzul meghívására szerdán Budapestre érkeztek Amerikának a középeurópai államokban működő főkonzuljai és vezető konzuljai. A konzulok Budapestén együttes értekezletet tartanak, amelyen beszámolnak a működésük területén szerzett tapasztalataikról és kiscserlik nézeteiket a Középeurópa tapaszttal gazdasági káoszról. A tanácskozás után tervezeteket fognak az amerikai nagytöke számára kidolgozni, hogy hogyan lehetne Európát a mostani gazdasági katasztrófából kivezetni.

— Novisád város háztelekadományozását jóváhagyta a belügyminiszter. Novisádról jelentik: A belügyminiszter jóváhagyta a városi községi tanácsnak azt a határozatát, amellyel a város fejlődése körül érdemeket szerzett közéleti férfiaknak háztelekeket adományoztak. A határozat szerint a város Milics, volt novisádi hadtestparancsnoknak, Nikolics Milán hadbírószági főnöknek, Sztójánovics mérnökari kapitányjának és Szévitcs Szima nemzetgyűlési képviselőnek a középítészeti bizottság volt főnökének, a hidszánköténgedése körül a város érdekében kifejtett eredményes munkásságukért, továbbá Vászics tábornok volt hadügyminiszter és Alexjevics Mita, a BBB. osztály vezetője részére, a város körül szerzett érdemeik elismerésül háztelekeket adományozzon.

(*) I. M. Ovadia beográdi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levélvez szerbül, magyarul és németül. 3748

Suboticeán az egyedüli hely, ahol elsőrendű orosz zenekar játszik. Minden este teljes zenekar. Fierst István éttermében.

Hol lehet olcsón és jól étkezni? A Fierst-étteremben. 1600 koronától van abnomma.

Lepedát és Jovanovic Subotica, ajánlják sorsjegyeiket az új osztály-sorsjátékokhoz. Egész sorsjegy 48 dinár; fél sorsjegy 24 dinár, negyed sorsjegy 12 dinár. Nyolcad sorsjegyek nincsenek kibocsátva. Vidéki megrendelésnél postaköltség 2 dinár.

Dolovai nábob leánya, Herezeg Ferenc kintói szüzmivét tizte ki a Müpartólok Köre december 4-én a Városi Színházban. A darabot Dobos Laci, a Király-Színház volt kedvence tartja feltepte emeli. Jegyek már kaphatók.

Csak ugy lesz jó hangla, ha »Caruso« cukorkákat fogyaszt.

Biztos siker! December 1-én szerbhorvát nyelvkurzus nyílik meg egy tanár vezetésével. Két csoport lesz, az egyik olyan egyének részére, akik egyáltalában nem tudnak szerbhorvátul, a másik olyanok részére, akik egy keveset tudnak. Előadás mindennap a Kakas-iskolában egy-egy óra mind a két csoport részére és pedig este 6—7-ig és 7—8-ig. Személyenként csak 30 dinár fizetendő havonként. Közelebbi felvilágosítás kapható és beiratkozás eszközölhető a Bácsmegeye Napló kiadóhivatalában.

Az Adria Általános Biztosító R.-T. Beograd suboticiai és bácskai főnökgazdálkodásának vezetésével Pogány Dező és Katynski Slavko igazgató urakat bizta meg.

Uj orvosi rendelő. Dr. Ceremov György egyetemes orvostudor megnyitotta orvosi rendelőjét Novisádon. Kralja Petra-ut. 8. sz. a. Rendel 9—11. és 3—5-ig.

Dr. Kellert Bonó ügyvéd irodáját I. kör, Cara Dušana-ut. 8 (Vass Adámmal szemben) helyezte át.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai mátermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kiviteiben teljesíti. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alexich ur, a bécsi fogászati egyetemen klinikai volt főnöke vezeti. Rendelő ó. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házában az emeleten (nagy bejárattal) 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-

NYILTTÉR.

Özv. Schwarcz Adolfné szül. Löwy Helén fájdalomtól megtört szível jelenti, hogy felejtethetetlen szeretett jóságos férje

SCHWARCZ ADOLF

életének 56. évében hosszú szenvedés után elhunyt.

Földi maradványait f. hó 30-án csütörtökön délután 2 1/2 óraker kisérjük örök nyugalomra a Rudics utcai (Csajkás féle) gyászházba a subotcai izraelita temetőbe.

Halálát siratják edesanyja, testvérei, sógorai és sógorain kívül számos rokona és jóbarátja.

8697 Subotica 1922 nov. 29-én.

Az Adria Biztosító Társulat (Riunione Adriatica di Sicurtà) subotcai vezérigazgatójának tisztviselői kara fájdalommal jelenti, hogy hűséges munkatársunk, vezérigazgatójunktól éreken át volt vezetője

SCHWARCZ ADOLF úr

hosszas szenvedés után f. hó 29-én jobblétre szenderült.

Áldás és béke poraira.

Öszinte részvételei jelentiük, hogy főtisztviselőink

SCHWARCZ ADOLF úr

a subotcai vezérigazgatók évizedeken át volt vezetője, — intéztlünk tisztviselői karának egyik legkiválóbb tagja f. hó 29-én hosszas szenvedés után elhunyt.

Az Adria Biztosító Társulat (Riunione Adriatica di Sicurtà) Zagrebi Igazgatósága.

Vargha Kálmán szül. Farkas Ida fájdalomtól megtört szível jelenti, hogy forrón szeretett drága jó férje

VARGHA KÁLMÁN

ker. ügynök

1922. november hó 24-én este 7 óraker hosszas szenvedés után életének 45-ik, boldog házasságának 11-ik évében a halotti szentségek újatos felvétele után visszaadta lelkét teremtetőnek.

Az elhunyt hült tetemei folyó hó 26-án délután 4 óraker a róm. kati. egyház szerzetesei szerint a gyászházban (VII. kör Pasičeva-ut. 11.) beszenteltetett és az u. n. bajai sírkertben levő családi sírba örök nyugalomra helyeztetett.

Az engesztelő szentmise áldozat 6 hét múlva a Szt. Ferenczrendiek templomában fog az Urnak bemutatattani.

Subotica, 1922. évi november hó.

Emléke örökké él közöttünk!

Az elhunytat gyászolják: Sógorai, sógorain, ismerősei és jóbarátai. 8701

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Orcsics Rokus fűszerüzletét Pajo Kujundžićeva ut. 114. megvettük. Felhívjuk a nevezett cég hitelezőit hogy üzleti követeléseiket nálunk 5 napon belül bejelenteni sziveskedjenek, mert későbbi bejelentéseket nem vesszük tudomásul.

Stuprič György és Fodor László fűszerkereskedők.

8684

SPATRÉ

minden mennyiségben hapható.
Menczel és Rittay
Subotica, Agina-lica 2. szám.

8684

DROGERIA

Bácska nagyobb városában forgalmas helyen

ELADÓ.

Cim a kiadóhivatalban. 8696

Keresünk azonnali belépésre, esetleg dec. 1-ére

egy almolnárt és két molnárszegédet,

a kereskedelmi és vámörlemben jártasat. Fizetés megegyezés szerint. — Ajánlatok küldendők:

MLINSKO i INDUSTRIJSKO D. D.
SUNJA. 8649

I-a. Román desztilált

gépolajat

5 1/2 Visc. ajánl azonnali szállításra vagontelekben, kisebb mennyiségben is, igen előnyös áron. Kérjen arajánlatot saját érdekében. — Kíváratra mintával készpénzzel szolgálunk.

Mate Jerkovič Subotica

TELEFON 52. 8685

RÓZSAVÖLGYI KARÁCSONYI ALBUM 1922-23.

8702

BÁRD

KARÁCSONYI ALBUM 1922-23

ARANY MADÁR OPERETT I. II.

ELMENT A RÓZSÁM

PÉNTEKEN ESTE, SZOMBATON ESTE

JURICS GERŐ

PAPÍR- ÉS IRÓSZER KERESKEDÉSÉBEN KAPHATÓ

Subotica, Városl. székház (Léveg.-trafik)
A címre kérem ügyelni!

Bácska egyik legnagyobb városában

jóforgalmu vendéglő eladó

Cim megtudható e lap kiadóhivatalában

NAGY IPARVÁLLALAT

lérés

HELYIÜGYNÖKÖKET.

Előnyben részesülnek, akik a műszaki szakmában jártassággal bírnak. Ajánlatokat „AGENT II-E-82” jelleggel az Interreklam D. D., Zagreb, Illica 21. továbbít. 8670

TRIFAILI KÖSZENET

fűtési és ipari célokra, elsőrendű száraz villázott faszén, fehér darabos meszel, beőcni portland cementet vagontelekben ajánl

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Telefon 551.

8646

Viseljen sok előnye miatt

PALMA

Eladó

gyökeres szőlőoltvány

Ripária Forbóis alanyon öntözésre berendezett szőlőiskolából dus gyökérzetű, olyan mint más két éves, hiányok pótlására is kiválóan alkalmas. Mig a készlet tart, előjegyzéseket tavaszi szállításra már most elfogadok. 8559

Hegedüs Ferenc Mokrin

Eladó olcsón egy kis mosógép

és egy két valcznis gallér fényezőgép Krausz & Comp-féle gyártmány.

BERZE ISTVÁN

ruhafestő, Stari-Becsej, Zárda-u. 8598

BÁDOGOSSEGÉDEK

és egy

FÉMNYOMÓ

felvételek.

„IRIS” Fém- és Pléháru Ipar, Ing. Faith Ferenc-
Novisad, Temerini kapunál a csatornán túl. 8672

Lorenz bécsi sebészstanár klinikájának volt operatőrije

Dr. CEZAR KAJON

ORTOPÉDIAI BESZÉZETI SZAKORVOS

TELEFON 25—29. BEGRAD Studenička ul. 67.

Rendel 2—4.

Csont- és ízületficamok, bénulások, különösen gyermekeknél, hátsontgörbületek, született és szerzett hibák, mint csipőficam, görbe nyak, ludtalp, ízület-merevedések, ízületgörbületek, csonttörések és ezek következményei, rachitizis és rachitikus elváltozások. 8498

PIUKOVITS JÓZSEF

központi irodája Subotica. — Telefon 541.

Forgalomba hozzuk:

Kelebiai szőlőgazdaságunkból: Prima fajborainkat hordó és vagontelekben. Kelebiai pálinkafőzdeinkből: Eredeti törkölyseprő- és gyümölcspálinkánkat. Žednki szeszgyárunkból: Finomított (96%) nyers és denaturált szeszünket.

Kérjen saját érdekében arajánlatot!

8705

Rum- és likőressenciák

kolnai-vizek kimérve, francia parfümök, puderek

Lakner Drogeria, Subotica

Uraji Alexander-ut. a Hotel Nacionalat szemben.

SPITZER J.

SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ

SUBOTICA

Strossmajerova-u.8

6193

FOSZKAZÁS

Ujonnán épült, 3 és fél vagyonos malomban kerek szakképzeti, energetikus és megbízható főmőlnárt.

Ujonnán alkalmazást talál Lanz-féle, 170 HP, fél stabil gőzgép, továbbá exportációs gépek kezelésében jártas, hengerrovátok és autogéngesztéshez értő főgépész.

Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal és a fizetésigények megjelölése mellett Székely Bertalan malomtulajdonoshoz Ada-Bácska intézőndők. 8422

Utazók, kik a rövidtáru szakmában teljesen jártasak, **Bácska, Bánt és Darányban** jól vannak bevezetve, vagy külön egyik vidéken, **december 15-ig** felvétetnek. Cim a kiadóban. Leveleket Szakváltó feljéje alatt. 8601

Keresek romániai gazdaság részére megfelelő szakmairattal bíró gépészt. Ajánlatokat bizonyítvány-másolatokkal kérek Friedmann Alfréd címre, Skottis Viatra 3. 8660

Hőcsepkeket és kalocsnikat javít Mirovici Konstantin gépész, Koradžičeva-u. 18, Barányköz. 8654

Szakácsnő kerestetik vidékre, aki a főzésen kívül a háztartás összes teendőiben jártas. Ajánlatokat Magyar könyvtár feljéje a kiadóhivatalba. 8641

Okleveles gyógyszerész kiegészítést vállal barhöl. Leveleket a kiadóhivatalhoz közzélt Gyógyszerész feljéje. 8637

„Nea” Crém
a legjobb arcpótló szer

KORONA-GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 8638

Kalász Crém
készíti
PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytemplom mellett. 8639

KÖNYVTÁR ELADÓ.
Értékesít a kiadóhivatal ad. 8195

NAGY RAKTÁR!
Varrógépek, barkaros cipészgépek és kerékpárokbán.
Varrógép és kerékpár alkatrészek legolcsóbb áron kaphatók. Vízszelvényeknek nagy áragyodományi javítások pontosan és gyorsan eszközök műhelyemben.
ADOLF STERN
Subotica, Pašičeva u. 4.

Rövidtáru aagykereskedésben helybeli kereskedőket jól ismerő megbízható kiutóink és leányok, valamint házi- és bolti-szolgálatiellen megbízható, kelő biztosíték nyújtása ellenében, felvétetik. — Ugyanítt csak megbízható iradka-szásszony vagy férlygákonok német nyelvtudással és gyorsírás tudással felvétetik. Cim a kiadóban. 8681

Külföldi jó fizetéssel azonnalra felvétetik Kohn Simonnál, Pašičeva-u. 4. 8682

Házi -kisasszony azonnal vagy december 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. 8690

Egy elsőrendű szakácsnő felvétetik Oficirski Domnál. 8700

Jeune française donne des leçons de grammaire et de conversation (certificats). 8706

Gebildetes reichsdeutsches Fräulein mit perfekt französisch, engl. und ital. sucht Stelle n. sofort. Auszug, Zeugnisse vorh. 8705

TEL-ELADÁS

Egy jó Kocsibunda ház-szákkal vagy a nélkül eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Jóirgalmu gyógyszerár-bácskai nagyközségben házsal együtt eladó. Cim a kiadóban. 8570

Ház eladó és azonnal átvehető három szobás házással, mellékhelyisésekkel és teljes felszerberendezéssel vagy anélkül. III. Hőrczevovacska-u. 22. 8610

Perzsa-kabát, modern, angol, gyermekkocsi eladó. Cara Dušana-u. 6., Haussernő. 8688

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hírdetel hívekben felvállalást. Apróhirdetés egy szö 3 K, vasárnapok és ünnepnapok kivételével számított. Legkisebb apróhirdetés ára 30 K. Apróhirdetéseket felvevő Szubotican a kiadóhivatali Alexandra-utca, Lelisch-báz és Schläger ház-szára a vasuti park mellett. Vidékre valasanyonny felvállalást. Hirdetési díj havonként 30 din, megvédésre 10 din. Hirdetéseket csak a kiadóhivatali mellékletben. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.

Eladó egy kitérő karban levő rövid mahagon-zongora, egy keményfa hálszoba-butor, egy alkhasznált Pfaff varrógép és egy ebédli szuifra-szónyeg. Fridman Ernő, Kovin. 8673

Eladó 8 HP húzatos Schutlovorth cséplő-garnitúra. Babi János gépész, Bács-Topolca. 8461

Kérvények megírását szerbül bármily ügyben elvállalja Malusev-iroda.

Keresek bármilyen szavagy nyersolal cséplőgarnitúrát; eladó négy darab gyűrűs kenősz Radial-szita. Neozkov Nitva, Oroszlános, Bánt. 8563

ÓCSKA és hulladéklémekeket, vörös és sárgaréz-ólmot, horgonyt és alumíniumot legmagasabb áron veszünk. Goldner Testvérek Jég-szalágyár Subotican, Jugovicsva-utca 20. Telefon 134 szám. 6490

VALÓDI CLUB PAPIR VALÓDI
BEDŐ TRAFIK SUBOTICA
Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvétel nélkül. A pénz áfz tea beküldése ellenében.

Minden
ajtó megnyílik Ön előtt, ha cipője „Dedy” amerikai minőségű terpenitnes cipőkrémrel van tisztítva.

Mindenütt kapható!
Depot:
Prva Jugoslov. Kemica Fabrika Novisad.

Intányoson eladó egy Asztra Máv. 30-35 lóerős szivógáz magáníró, három éves; 60-as Máv. két éves cséplővel, teljes felszerelés. Koncz Péter, Bačka, Petrovoseo. — Levelekre nem válaszolok!

Kuúu na sprat (Postanska ul. br. 9.) sa tri moderna stana jeftino prodaje Filijala — SRPSKE BANKE u Subotici Pašičeva ul. br. 4. 8356

24 HP szivógázmotor. Átalakított magáníró eladó. Józsa Testvérek malomtulajdonosok, Crna Brda, Bačka. 8693

Eladó stabil benzinnel, 4-6 HP, Pleva-gyártmányú Készlet két képes rendszerű gőzke összes motorháival. Eladó szivógáz-motor, 60 HP Mayer-gyártmány. Stabil gőzgép kamánnyal, 120 HP Réck-gyártmány. Bürger Szilárd, Vel-Bečkerek, Cara Dušana-va. 8526

Eladók különböző malom-bereendezési gépek. Teljes olajmalom-bereendezés erőhajtásra. Teljes gépleltos-műhely bereendezés. — Cséplőkészletek. Hőhergyártmányú heremag cséplőgép. Wertheim-kassa, hármas számú és halden e szakmában vágó gépek. — Bürger Szilárd, Vel-Bečkerek, Cara Dušana-va. 8520

Szallagfűrészeket keresünk megvevőre, Primarius vezérszerelvény. — Ugyanott száraz fűrészpár 20 parért kilogrammonként kapható. 8602

Fűrésztalókat keresünk megvevőre. Ajánlatok a kiadóba kéretnek. 8680

Éjjeli ház napibérbe eladó, esetleg bereendezés vagy házsal is eladó. Nyitva egész éjjel. Rosenfeld Eszter, Peeske-u. 11, Sombor. 8624

KÜLÖNFÉLE

Karácsonyi vásár alatt eredeti olajfestményekre és mutágyakra 10% engedményt adok. Balog Lina virágüzlet Subotica, Bárány-szálloda mellett; naponta friss elővirág.

Malomépítéssel és gépnyár, ezéltítt Seck Testvérek Drezda szerelői, elvállal minden magas és vómörösű malomok felszerelését, felújítását, biztonságos ellenében. Cim a kiadóban. 8571

HULLADÉKÉRT PENZI. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgaréz, ólom, horgonyt, öntött vas-hulladékot Mezyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városaház áttelében. Telefon 360. 8628

Horváth és Jovanovic Natália gyermekruhák és nőruhák szalonja Rudičeva-u. 2, Csakács-ház. 8496

Egy szép világos üzlethez-berendezéssel azonnal átadó Sokelska-u. 13.

Lakás, 3-4 szobás, feljéje díj ellenében kerestetik azonnalra. Malusev-iroda. 8658

130 korona 100 kg ariont-ot (úfija, valamint használt olcsón vágonté-rtében is rögzít szállítunk; a Sencanski put 27-nél befordulni Licka uccá-ba. E. Vuković fakere-rodése. Telefon 450. 8656

Jó házközt kapható VIII. Plitvička-u. br. 11. Söm-lék iskolával szemben.

Butorozott szobája kinek van kiadó, jelents be Malusev-irodában. Jó áron lezárhatja. 8710

Novisadon forgalmas helyen
gyemeleles bérház
3 üzlethez-iséggel stb. eladó. Bővebbet öv. Farhas Lejostanál Novisad Tem-rin-ut 6 sz. 8611

DIAMALT
Pékek ügyelett „DIAMALT” a Hauser & Szobotka gyáról Wien-Stadtban, bővebb minőségben, újra kapható a vezér-képviseletnél Jugoslavija számára
Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strossmayerova ul. 10.

Műlabak, műkezek,
egyenestartó
fűzők készítő
és j vito műhelye

Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

Stajer alma
elsőrendű, legutányosabb áron kapható. — Vidékre csomagolva szállítok.
Donaucr Jenő
Skadarska ul. 4
Zöldfa-körsem mellett levő kis-utca. 8410

RUFF
CUKORKA- ÉS CSOKOLADÉGYÁR
SUBOTICÁN
KÉSZIT:
candirozott gyümölcsöt
dessert bonbonokat
szaloncukrot
teasüteményt
tejszokoládét
karamellákat
elsőrendű minőségben.